

Van appje tot femicide: kunstproject legt lijdensweg van vrouwen bloot

Yaël Weijenberg 19 maart, 18:48 • Aangepast 19 maart, 20:16 • 4 minuten leestijd

Voeg L1 Nieuws toe aan Google-favorieten

Tentoonstelling in Kloostertuin Wittem

© L1

Van ongevraagde, seksueel getinte appjes tot femicide. Vrouwenmishandeling kent vele verschijningsvormen. In het kloosterpark Wittem brengen kunstenaars Jonathan Wanders en Nadine de Burlett de lijdensweg van mishandelde vrouwen in beeld, op 14 grote doeken.

Er is waarschijnlijk geen enkele vrouw die rond loopt op deze tentoonstelling en zich niet herkent in minstens één verhaal. Sexting, donkere steegjes waar je sneller doorloopt, seksuele intimidatie of mishandeling, een hand op je kont als je op stap bent, je ongemakkelijk voelen omdat iemand net iets te lang naar je kijkt.

Hand op je kont

"Oh ja voorbeelden zijn er genoeg", begint kunstenaars Nadine de Burlett uit te leggen. "Mijn eerste herinnering aan grensoverschrijdend gedrag was toen ik een tijdje in Londen woonde en op mijn eerste dag in de metro aangegrepen werd door een onbekende man. Hij kwam naast me staan, sloeg een arm om me heen. Alsof we een koppel waren. Ik verstijfde." Of ze destijds wist dat het grensoverschrijdend was? "Ja, dat voel je. Maar ik zei niets."

Lisa

Het is lente in de kloostertuin van Wittem. De schaduw van de narcissen beweegt door het aaiende hand van de wind. Het gras is net gemaaid en links in de hoek worden bladeren bij elkaar geveegd. Onder onze schoenen beweegt het mos geruisloos als we stil staan bij een zwart met geel doek. *We hadden haar niet alleen moeten laten gaan.* Het verhaal van Lisa. Het contrast is hoorbaar als iedereen zijn adem in houdt. Nadine verbreekt de stilte. "Haar verhaal is aanleiding voor ons geweest om deze tentoonstelling op te zetten."

Foto kunstwerk Lisa

© L1

De vrouwelijke lijdensweg

Kunstenaars Jonathan Wanders en Nadine de Jonathan en Nadine reageerden op een open call van het Klooster Wittem en de gemeente Gulpen-Wittem om iets te exposeren rondom dit thema. Lisa's verhaal is één van de veertien staties van de tentoonstelling *Kruisweg* waarin de kunstenaars de lijdensweg van mishandelde vrouwen in beeld brengen als een moderne kruisweg over femicide en grensoverschrijdend gedrag. Achter Lisa's doek staat een kruis met Jezus. Vreemd? Niet helemaal. De plek is zelfs intentioneel gekozen. "Dit verhaal van het grensoverschrijdend gedrag naar vrouwen is eigenlijk nog niet zo bekend", geeft Jonathan aan. "Dus wij willen dat eigenlijk zichtbaar maken door het te koppelen aan een bekend verhaal. Het origineel lijdensverhaal van Jezus kent iedereen heel goed. Maar daar stond een man centraal, en de verhalen van van vrouwen zijn in de kerk natuurlijk vaak de geschiedenis uit geschreven of onderdrukt."

Kramp

En dat is bij deze tentoonstelling juist niet de bedoeling. "Het zijn alledaagse verhalen uit onze eigen omgeving waarvan het eigenlijk absurd is dat het normaal is geworden in de loop der jaren", vervolgt Jonathan. "Ik ben als man ook voorzichtiger

geworden dan twintig jaar geleden. Als ik nu in de avond over straat loop en ik kom een vrouw tegen die alleen is, ben ik me er bewust van dat het bedreigend kan voelen in verband met eventuele ervaringen." Ook Nadine geeft aan dat ze nu wel anders in bepaalde situaties staat dan pakweg twintig jaar geleden. "Toen accepteerde ik dingen veel makkelijker. Nu spreek ik me sneller uit. Ook op mijn werk als er grapjes worden gemaakt. Er zijn heel veel dingen echt niet okay."

Tentoonstelling Femicide

© L1

Grappje moet kunnen?

En daar raakt Nadine gelijk een gevoelige discussie. Want waar ligt de grens tussen een grapje en grensoverschrijdend gedrag? "Daar is geen eenduidig antwoord op", legt Jonathan uit. Hij vertelt over een situatie waar hij zelf in zat. Het ging over het uitkleden van een vrouw met AI. "Iemand liet me dat zien en ik schrok ervan. Ik heb toen gezegd dat het niet okay was dat hij dat deed. Dat was geen makkelijk gesprek en ook een beetje ongemakkelijk. Maar gelukkig waren er meer mensen in die groep die het niet vonden kunnen." Nadine vult aan. "Als de belangen van degene over wie het gaat, vergeten worden, dan is het grensoverschrijdend. Grappig kan ik het vinden als iemand zegt: dat is typisch iets voor vrouwen. Maar op het moment dat het over iets fysieks gaat of persoonlijk wordt, dan is die grens gepasseerd."

De tentoonstelling Kruisweg is tot Paasmaandag te zien in Kloostertuin Wittem.